

Městský úřad Litvínov

se sídlem Městský úřad Litvínov, náměstí Míru 11, 436 01 Litvínov

odbor stavebního úřadu, úsek památkové péče

MELTX00OKPHN

Spis. zn.: OSÚ/9781/2018/PID
Čj.: MELT/61183/St-08/2018/Píca

Oprávněná úřední osoba pro vyřízení: Dan Píca
Telefon: +420 476 767 834
E-mail: dan.pica@mulitvinov.cz
Oprávněná úřední osoba pro podpis: Bc. Petr Kačala

**Cisterciácké opatství Osek
Rooseveltova 1
417 05 Osek**

Datum: 03.12.2018

ROZHODNUTÍ

Městský úřad Litvínov, odbor stavebního úřadu, úsek památkové péče, jako věcně a místně příslušný správní orgán státní správy dle ustanovení § 61 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích a § 10 a § 11 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, jako příslušný orgán státní památkové péče ve smyslu ustanovení § 29 odst. 2 písm. e) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů a jako správní orgán oprávněn vydávat rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 2 a § 3 písm. b) zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností ve znění pozdějších předpisů, po provedeném řízení na základě žádosti vlastníka objektu, jediného účastníka řízení (Cisterciácké opatství Osek, IČ 49086910, zastoupené statutárním zástupcem MVDr. Jindřichem Koskou, se sídlem Rooseveltova 1, 417 05 Osek) doručené Městskému úřadu Litvínov dne 9.10.2018, tímto v souladu s ustanovením § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů

vydává ve správním řízení

ve věci „**Kostel Panny Marie Bolestné, ambit s kaplemi, Mariánské Radčice, kulturní památka – restaurování nástropních a nástěnných maleb**“ na pozemku parc. č. 10 v k.ú. Mariánské Radčice (nemovitá kulturní památka – areál kostela Panny Marie Bolestné v Mariánských Radčicích – zapsaná v Ústředním seznamu kulturních památek pod rejstříkovým číslem 43752/5-376) toto **závazné stanovisko**: celkové restaurování nástěnných a nástropních maleb, které jsou díly výtvarného umění, **spočívající v první fázi** v dočištění a umytí povrchu maleb od depozitů nečistot, cákanců vápna a lokálních druhotných přemaleb (mokrou a chemickou cestou), provedení neinvazivním průzkumu pojítek a pigmentů malířské vrstvy, vyjmutí starých nevhodných cementových tmelů, kónické otevření trhlin a jejich separování, ošetření a konzervace vrstvy intonaka (pro hloubkové zpevnění intonaka a jeho propojení se straší omítkovou vrstvou), po technologické přestávce (cca 3 týdny) **spočívající ve druhé fázi** ve vrstveném tmelení defektů a doplnění chybějících omítek vápenopískovými tmely (z přesátého písku a kvalitního vyzrálého hašeného vápna, příměsí mramorové moučky pro závěrečnou vrstvu), provedení napodobivých retuší (zejména pro rekonstrukci chybějících detailů architektonického orámování) a pigmentace omítek, provedení závěrečné fixáže restaurovaných ploch, je dle ustanovení § 14 odst. 3 a odst. 8 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů **přípustné bez podmínek**.

Odůvodnění

Městský úřad Litvínov, odbor stavebního úřadu, úsek památkové péče, jako věcně a místně příslušný orgán státní památkové péče obdržel dne 9.10.2018 žádost vlastníka kulturní památky, jediného účastníka řízení (Cisterciácké opatství Osek, IČ 49086910, zastoupené statutárním zástupcem MVDr. Jindřichem Koskou, se sídlem Rooseveltova 1, 417 05 Osek) o vydání závazného stanoviska ve věci restaurování nástropních a nástěnných maleb ambitu s kaplemi v areálu kostela Panny Marie Bolestné v Mariánských Radčicích na pozemku parc. č. 10 v k.ú. Mariánské Radčice. Areál kostela je nemovitou kulturní památkou evidovanou v Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod rejstříkovým číslem 43752/5-376. Městský úřad Litvínov, odbor stavebního úřadu, úsek památkové péče si v řízení vyžádal v souladu s ustanovením § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů písemné vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Ústí nad Labem, které mu bylo doručeno dne 2.11.2018. NPÚ Ústí nad Labem v něm konstatuje: Předložený záměr kontinuálně navazuje na provedené konsolidační zákroky na výše uvedené malířské výzdobě finalizující etapou orientovanou na doplnění chybějících omítkových vrstev, náhradou nevyhovujících starších tmelů a výtvarné ucelení formou napodobivých retuší. Z hlediska zájmů památkové péče je navrhovaný záměr akceptovatelný při dodržení následujících podmínek.

1. Restaurátorské práce budou provedeny restaurátorem – držitelem povolení MK ČR k restaurování v příslušné specializaci v intencích předloženého restaurátorského záměru. Odůvodnění: Jde o dílo charakteru výtvarného umění, jehož restaurování musí být provedeno prostřednictvím restaurátora s náležitým povolením MK ČR. Dodržení postupu dle předloženého restaurátorského záměru je nutné proto, aby byla dodržena kontinuita tohoto odborného vyjádření a následného závazného stanoviska a v neposlední řadě také s ohledem na výsledek navrhovaných restaurátorských prací.

2. Postup prací bude kontrolován na kontrolních dnech za účelem posouzení kvality provedených prací a upřesnění dalšího postupu. Kontrolních dnů se budou účastnit všechny zainteresované strany, tj. zástupce NPÚ ÚOP v Ústí nad Labem, zástupce výkonného orgánu státní památkové péče, zástupce investora a restaurátor. Odůvodnění: Kontrolní dny budou svolávány z důvodů naplnění povinnosti stanovené v § 32 odst. 2, písmeno g), zákona o státní památkové péči, která stanoví odborné organizaci vykonávání odborného dohledu.

3. V rámci čištění povrchu malířské výzdoby budou z navrhované škály možných chemických přípravků upřednostňovány přípravky co nejméně agresivní. Napodobivé retuše zaniklých partií maleb budou předem konzultovány a provedeny s využitím starší fotodokumentace, retuše poškozených nápisových partií u výjevů zázračných vyslyšení budou provedeny s využitím údajů anonymní německy psané publikace „*Kurze Geschichte und Beschreibung der Pfarr und Wallfahrtskirche Maria Ratschitz und des daselbst verehrten Gnadenbilder der Achmerzhaften Mutter unter dem Kreuze*“, Brüx 1862. Odůvodnění: S ohledem na problematickou kohezi omítkových vrstev danou již původním nepříliš kvalitním zpracováním i stav a hodnoty malby je nežádoucí pro čištění maleb volba co nejméně agresivních přípravků. Pro věrohodnost napodobivých retuší restaurátorského díla je nutné důsledně zohlednit všechny dostupné ikonografické i textové starší podklady.

4. Restaurátorské práce budou řádně převzaty za účasti pracovníků odborné i výkonné složky státní památkové péče a o restaurátorském zásahu bude vyhotovena restaurátorská zpráva s fotodokumentací a výsledky proponovaného neinvazivního průzkumu pojiv a pigmentů v intencích platné prováděcí vyhlášky k zákonu č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, jejíž jedno kompletní paré bude předáno NPÚ

ÚOP v Ústí nad Labem k archivaci. Odůvodnění: Závěrečné převzetí restaurátorského díla za účasti pracovníků odborné a výkonné složky je nezbytné za účelem naplnění odborně metodického dozoru nad výsledkem restaurování vč. prověření řádného obsahu a zajištění archivace závěrečné restaurátorské zprávy v intencích odst. 9, § 14 zákona č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči.

Dále NPÚ uvádí: V minulých letech byly uskutečněny zajišťovací restaurátorské zásahy (konsolidace, injektáže, zajišťovací vytmelení okrajů poškozených maleb), jejich vzhled je však v řadě míst narušen hrubými mechanickými defekty, hluboké trhliny v klenbách a obvodovém zdivu jsou vyplněny nevhodnými cementovými tmely aplikovanými v rámci oprav v minulosti. Plochy maleb, částečně zanesené deposity nečistot, jsou také postiženy poměrně rozsáhlými ztrátami omítkových vrstev, částečně i malbou (podíl na tomto stavu má také již původní provedení omítek pod malbou, kde nedošlo v řadě partií k dokonalému propojení se starší omítkovou vrstvou z doby stavby ambíků). Vzhledem k tomu, že malby se nacházejí v otevřených ambitech vystavených částečně vlivům povětrnosti, není možné zajištěné partie maleb ponechat delší dobu bez kontinuálně navazujících komplexních restaurátorských prací.

S písemným vyjádřením NPÚ byl zástupce vlastníka seznámen současně s výzvou k seznámení s podklady před vydáním rozhodnutí. Svoji možnost vyjádřit se k podkladům ve stanovené lhůtě nevyužil. K podmínkám odborného vyjádření NPÚ orgán památkové péče konstatuje: Podmínka, že restaurátorské práce budou prováděny prostřednictvím restaurátora je nadbytečná vzhledem ke skutečnosti, že tato povinnost je stanovena právním předpisem, nelze tedy o ní rozhodovat ve správním řízení a požadovat její splnění podmínkou v rozhodnutí. Totéž platí o podmínce týkající se kontrolních dnů, která je stanovena stejným právním předpisem. Podmínka o použití možných chemických prostředků a konzultace provedení retuší je podmínkou pro restaurátora, nikoliv vlastníka (zde zároveň žadatele). Podmínka, že ukončené práce budou řádně převzaty a bude vyhotovena restaurátorská zpráva je stanovena prováděcí vyhláškou (autor restaurátorského záměru je dle svých vlastních zkušeností s touto zavedenou praxí obeznámen a považuje ji za samozřejmé zakončení vlastní restaurátorské práce).

Na základě vyjádření NPÚ a ze skutečností známých z úřední činnosti, Městský úřad Litvínov, odbor stavebního úřadu, úsek památkové péče dospěl k závěru, že záměr restaurování nástropních a nástěnných maleb je dle předložené žádosti a zpracovaného restaurátorského záměru z hlediska zájmů sledovaných orgány státní památkové péče přípustný. Celkový stav maleb je po provedené penetraci a fixáži malby a konzervaci podkladových omítek připraven na neodkladný restaurátorský zákrok.

Z výše uvedených důvodů orgán památkové péče souhlasí se záměrem vlastníka i s doporučením odborné organizace, že k záchraně a prodloužení životnosti exteriérových výtvarných děl v ambitech kostela Panny Marie Bolestné v Mariánských Radčicích je nutný a včasný restaurátorský zásah. K jeho provedení bylo rozhodnuto tak, jak je výše uvedeno.

K vyhotovení tohoto rozhodnutí byly použity následující podklady: vlastní žádost o vydání závazného stanoviska ve věci „*Ambity areálu poutního kostela Bolestné P. Marie. Mariánské Radčice, restaurování nástropních a nástěnných maleb ambíků kostela*“ Cisterciácké opatství Osek, ze dne 9.10.2018, restaurátorský záměr „*Návrh restaurátorských prací v ambitech poutního kostela Bolestné Panny Marie v Mariánských Radčicích: restaurování polychromních vrstev v ambitech a nárožních kaplích*“ Ak. mal. Václav Potůček, Karolíny Světlé 556, 417 01 Dubí u Teplic, 08/2018, odborné vyjádření NPÚ-ÚOP Ústí nad Labem „*Mariánské Radčice,*

Ústecký kraj, okr. Most, areál poutního kostela Panny Marie Bolestné, ambit s kaplemi, r.č. 43752/5-376, st. p.č. 10, k. ú. Mariánské Radčice. Restaurování nástropních a nástěnných maleb“ pod čj. NPÚ-351/81653/2018, Mgr. A. Čornyjová, PhDr. V. Honys ze dne 31.10.2018.

Toto rozhodnutí se vydává na základě písemné žádosti vlastníka kulturní památky, zpracovaného restaurátorského záměru, provedeném vlastním místním šetření a písemném odborném vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Ústí nad Labem.

Poučení účastníků o odvolání

Proti tomuto rozhodnutí mohou účastníci řízení podat dle § 81 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád odvolání Krajskému úřadu Ústeckého kraje a to ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení prostřednictvím odboru stavebního úřadu, úseku památkové péče, Městského úřadu Litvínov.

Bc. Petr Kačala
vedoucí stavebního úřadu
Městského úřadu Litvínov

